

Tlačová správa

Lekári a sestry bijú na poplach: „Máme už toho dost“

Bratislava, 6.5.2021

V uplynulých dňoch našu spoločnosť a predovšetkým nás zdravotníkov zaujali dve staronové témy. **Plán obnovy**, konkrétne oblasť zdravotníctva a **ukončenie núdzového stavu** a jeho prípadné nahradenie hospodárskou mobilizáciou. Obidve tieto témy, na pohľad rozdielne, majú predsa len niečo spoločné. A tou je **zdravotnícky pracovník**. V oboch dôležitých témach sa dostáva na úplný okraj záujmu, pričom práve on je ich najdôležitejšou súčasťou.

Je síce chvályhodné, že značná časť peňazí z **Plánu obnovy** smeruje do výstavby, event. obnovy zastaralej nemocničnej infraštruktúry, do záchranného systému či dlhodobej sociálno - zdravotnej starostlivosti, ale i ošetrovateľskej starostlivosti. V pláne je aj podporiť ambulatnú zdravotnú starostlivosť, ale tu už narážame na problém. Predpokladaných 11 miliónov eur do súčasného ambulatného systému je iba kvapka v mori a nevyrieši nám zásadný problém fungovania ambulatnej siete, ani slovenského zdravotníctva.

V rámci obnovy slovenského zdravotníctva sa však nemyslelo na to najdôležitejšie, ale i najťažšie. A tou je **stabilizácia a konkurencieschopnosť slovenského zdravotníckeho personálu v porovnaní so zahraničím**. Aj tu treba počítať s výrazne navýšenými zdrojmi, ale nie perspektívne, ale okamžite.

Núdzový stav. Z tohto miesta nám neprináleží hodnotiť ani faktory, ani dôvody jeho predĺženia, alebo ukončenia. Fakt je ale jeden. Základným argumentom vlády na jeho predĺženie je to, aby si lekári a ostatní zdravotníci po jeho ukončení nezačali brať dovolenky alebo dávať výpovede, a aby sa mal kto postarať o pacientov aj potom. Inými slovami, **aby nás po viac ako ročnom, vyčerpávajúcom boji s pandémiou, po období plného nasadenia, ani náhodou nenapadlo, že aj my si potrebujeme oddýchnuť, zrelaxovať, nabrat' nových síl, že aj my sme len ľudia s určitými limitmi. Že môžeme byť vyčerpaní a niektorí z nás aj vyhorení po období, ktoré nikto z nás v minulosti ešte nezažil.**

A tu sa skutočne natíska legitímna otázka. Aké postavenie zastáva v tejto spoločnosti lekár, sestra, či ktorýkoľvek zdravotnícky pracovník? Ako si nás vážia politici, ktorí rozhodujú nielen o našom zaradení, nasadení, ale aj o našej práci, odmeňovaní a už aj o oddychu,? Čo spravili preto, aby náročnosť našej práce - a to nielen v poslednom období - bola aspoň nejakým spôsobom **kompenzovaná spoločenským, ale tiež finančným ohodnotením?**

Čo si máme myslieť napríklad o poslednej kauze s dodatočným dokladovaním odmien za prvú líniu? Predkladať výplatné pásky, zavalit' nás ďalšou zbytočnou administratívou – a to len preto, že ministerstvo nedôveruje poskytovateľom zdravotnej starostlivosti? Nech sa kompetentní pozrú po okolitých krajinách, ako to tam bolo s vyplácaním odmien a akých...

V celej Európe začal boj o zdravotnícky personál, preto aj slovenské zdravotníctvo musí byť **personálne konkurencieschopné**. A riešiť túto otázku je potrebné už dnes! Sme jednou z posledných krajín v tomto regióne, ktorá nenavýšuje platy zdravotníckym pracovníkom. Tak potom vyzerajú naše nemocnice i ambulancie. Kto môže, odchádza do zahraničia, kto nevládze, odchádza do dôchodku. Máme najviac prestarnutý lekársky personál v Európe. O ambulanciách to platí zvlášť. Reálne tak môžeme očakávať, že viaceré ambulancie budú prestarnutí lekári zatvárať ako prvé. Zaujímá niekoho kompetentného, či bude mať kto o rok, o päť rokov liečiť a starať sa o našich pacientov? Zdá sa, že nie.

Pýtame sa – naozaj kompetentní nevidia, čo sa v našom zdravotníctve deje? Že je najvyšší čas konečne myslieť na tých, ktorí sú jeho kostrou? Teda na lekárov, sestry a ostatných zdravotníkov?

Jediná možnosť, ako opätovne otvoriť mnohé zatvorené oddelenia v našich nemocniciach a zabrániť ďalšiemu odlivu našich odborníkov, je finančná stabilizácia personálu. Je nevyhnutné okamžite začať odbornú diskusiu so zdravotníkmi o ich postavení, odmeňovaní a budúcnosti na Slovensku.

Preto požadujeme :

- okrem investícií do Plánu obnovy investovať dostatočné finančné prostriedky do personálnej konkurencieschopnosti nášho zdravotníctva
- akútnu finančnú stabilizáciu lekárov, sestier a ďalšieho zdravotníckeho personálu
- v najbližšom období predstaviť reálny plán doplnenia slovenského zdravotníctva ľudskými zdrojmi

Sme zásadne proti tomu, aby sa núdzový stav vymenil za nejasnú hospodársku mobilizáciu, ktorá bude naďalej postihovať zdravotníkov, bez akejkoľvek primeranej kompenzácie.

-

Chceme, aby si všetci uvedomili, že tu vôbec, ale vôbec nejde o lekárov, ani o sestry, ani o ostatných zdravotníkov. Tu ide v prvom rade o pacientov, ktorí musia dostať kvalitnú a dostupnú zdravotnú starostlivosť aj zajtra, aj o rok, aj v budúcnosti. Kto im ju však zabezpečí, ak tu nebudeme my zdravotníci? Situácia je kritická a neznesie odklad.

Je dôležité dávať peniaze na nové budovy, prístroje, nové projekty, ale sú zbytočné, keď v nich nebude mať kto liečiť a s prístrojmi kto pracovať. Ľudský faktor je tá najvyššia, ale i najdôležitejšia hodnota.

Máme však pocit, že práve na ňu sa v našom zdravotníctve už dlhodobo zabúda.

Marian Kollár, Slovenská lekárska komora

Peter Visolajský, Lekárske odborové združenie

Iveta Lazorová, Slovenská komora sestier a pôrodných asistentiek

Odborové združenie sestier a pôrodných asistentiek